

М. Б. Тұрланова, Г. Т. Жунусова

МЕДИЦИНАЛЫҚ ЖОО-ДАҒЫ БИОСТАТИСТИКА ПӘНІ БОЙЫНША ӨЗІНДІК ЖҰМЫСТЫ ҚАШЫҚТЫҚТАН ҰЙЫМДАСТЫРУ

Қарағанды медициналық университеті информатика және биостатистика кафедрасы

Бұл мақала медициналық білім беру жүйесінде танымал болып табылатын жаңа, заманауи өзіндік білім алу әдістерінің тиімділігін зерттеуге арналған. Мұнда қашықтықтан оқыту әдісі ретінде MOODLE платформасын пайдалану тиімділігінің қарама-қарсы тұстары, студенттердің көзқарасымен бағаланады. Сонымен қатар, қазіргі уақытта университетпен пайдаланылып келе жатқан MOODLE платформасының сапасын жақсарту және жетілдіру жолдары анықталады.

Кілт сөздер: «e-learning» технологиялары, сабақ берудің инновациялық әдістері, қашықтықтан форма, студенттердің өзіндік жұмысы

Соңғы жылдары Қазақстанда және әлемдік қауымдастықтың басқа да көптеген елдерінде цивилизация дамуының аса маңызды стратегиялық мәселелерінің бірі ретінде қарастырыла бастаған білім берудің информатизациясы мәселесіне көп көңіл бөлінуде. Мұның айқын дәлелі білім беру саласындағы Қазақстанның мемлекеттік саясатындағы позициясы болып табылады. Қазақстан Республикасының 2011-2020 жылға Мемлекеттік білім беруді дамыту бағдарламасында, мақсаты ең мықты деген оқыту ресурстары және технологиялары оқыту процессінің барлық қатысушыларына теңдей қолжетімді болуын қамтамасыз ету болып табылатын, «e-learning» электрондық оқыту жүйесі жеке бөлімде таныстырылған болатын [2].

Электрондық оқыту жүйесінің компоненттерінің бірі қашықтықтық оқыту болып табылады. Қашықтықтан оқыту, негізгі педагогикалық процесстен ауытқымай-ақ, қашықтық режимінде отырып көп мөлшердегі білім алушыларды оперативті түрде оқытумен қатар, біліктілігін жоғарылатуға мүмкіндік беретін болғандықтан, білім беру тәжірибесіне мықтап енді [3].

Қашықтықтан оқытуды енгізу және дамыту мәселелері, соның ішінде медициналық білім беруде, бүгінгі күні аса өзекті болып табылады. Бірақ, бүгінгі күнге дейін медициналық ЖОО-дарында қашықтықтан оқыту жүйесінің ғылыми негізделуі және маркетингі бойынша зерттеулер жүргізілген жоқ.

Медициналық білім беру жүйесі, адам қызметіндегі аса консервативті аймақ болғанымен, қоғамның ақпараттандырудағы заманауи талаптарын орындауы, қолдауы және қамтамасыз етуі қажет, сонымен қатар қашықтықтық оқыту формасында да [1].

Қашықтықтан оқыту (ҚО) – бұл білім алушылардың оқыту құралдарымен интерак-

тивті қарым-қатынасына негізделген, арнайы бағытталған оқыту процесі.

Медициналық биофизика және информатика кафедрасында биостатистика пәні бойынша студенттердің өзіндік жұмысын (СӨЖ) және ОСӨЖ-ді ұйымдастырудың қашықтықтан формасы MOODLE платформасы арқылы тәжірибе жүзінде қолданылуда. Біз «Жалпы медицина» мамандығы бойынша 3 курс студенттеріне арналған қашықтықтан оқыту процессін ұйымдастыру бойынша электрондық әдістемелік комплексті ұсынамыз. Зерттелген тақырыптар бойынша тапсырмалар, нақты статистикалық есептерді шешу түрінде нұсқаларға жинақталған, мысалы, кездейсоқ шамалардың негізгі статистикалық сипаттамасын анықтау, таралудың қалыптатылуын тексеру, таңдаманың минимальды көлемін анықтау, қауіптер мен мүмкіндіктерді бағалау, диагностикалық тесттердің диагностикалық және болжамдық маңыздылығын бағалау және т. б. Тапсырмалар көп нұсқалармен немесе сәйкестікпен белгіленетін тест күйінде берілген. Платформада керекті әдебиеттерге және ғаламтор ресурстарына гиперсілтемелер орналастырылған. Студенттер жұмысының нәтижесі бойынша бағалар электрондық журналға автоматты түрде қойылады, сәйкесінше бұл мұғалімдердің уақытын үнемдеуге көмектеседі.

Бастапқыда студенттер MOODLE қашықтықтан білім беру порталында <http://moodle.kgmu.kz> сілтемесі бойынша тіркеледі. Логин және пароль көмегімен «Биостатистика 3 курс ЖМ» курсына жазылады.

Электронды түрде оқу материалдарын ала отырып, студент білімді үйде, жұмыс орнында, сонымен қатар арнайы компьютерлік класста, кез келген жерде ала алады. Оқыту курсы лекцияларды өткізумен, әдістемелік материалдарды меңгерумен, өзіндік жұмыстарды және берілген тақырыпқа байланысты

тесттік тапсырмаларды орындау арқылы жүргізіледі. Қашықтықтан білім беру жүйесімен жұмыс жасау білім алушыларға жеке және коллективті түрде жұмыс жасау қабілетін арттыруға, білімін кеңейтуге, өзін-өзі бақылауға үйренуге және жеке уақытын жоспарлай білуге үйретеді, сонымен қатар, білім берудегі ақпараттық-компьютерлік технологиялардың маңызын түсінуге жол ашады.

Кемшіліктер ретінде білімді формальды бағалау (дұрыс жауап – дұрыс емес жауап) мен білім алушы мен білім берушінің арасында контакттың болмауын айтып өтуге болады.

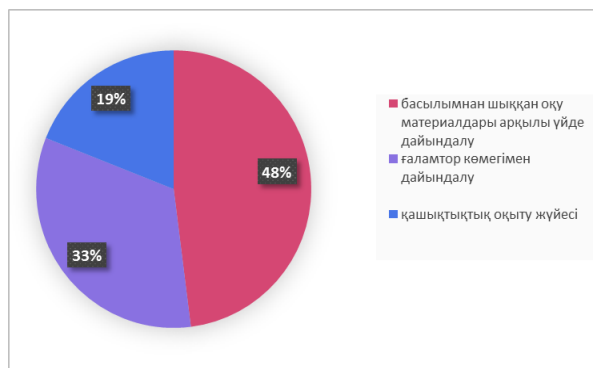
Ал жаңашылдығы, қашықтықтан оқытудың ақпаратты таныстырудың көптеген мүмкіндіктерін, білім алудың интерактивтігін, материалдарды бірнеше рет қайталай алу мүмкіндігін, үнемі белсенді анықтамалық жүйені, оқу процессін жеке өзі бағалай алуын, білім алудың құпия түрін ұсынатындығында.

ҚМУ Медициналық биофизика және информатика кафедрасымен сауалнама жүргізілген болатын, оның мақсаты, қашықтықтан оқытуды пайдалануға қатысты студенттердің пікірін анықтау, Moodle – ды оқыту процессінде пайдалануға байланысты оң және теріс тұстарын анықтау. 14 сұрақтан тұратын сауалнамаға Қарағанды Медициналық Университетінің 50 студенті қатысты.

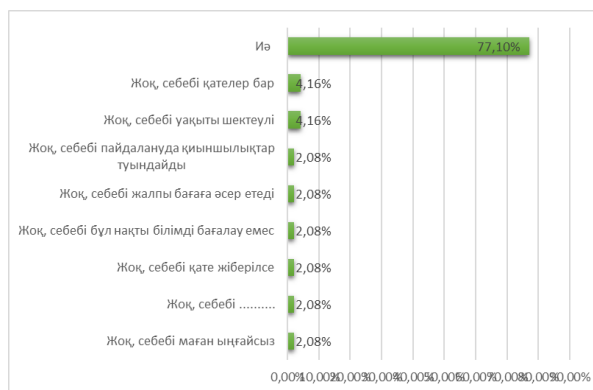
Сауалнаманың бірінші блогы студенттердің ғаламтор ресурстарын, соның ішінде, электронды-білім беру порталдарын пайдалануына бағытталған. Сауалнама нәтижесі бойынша, студенттердің 48%-ы «басылымнан шыққан оқу материалдары арқылы үйде дайындалуды» жөн көреді екен, ал 19%-ы «қашықтықтан оқыту жүйесін» ең тиімді деп есептейді және 33 %-ы «ғаламтор көмегімен дайындалуды» таңдайды (1 сурет).

Екінші блоктың сұрақтары студенттердің Moodle платформасын оқу процесінде пайдалануларына қатысты. «Moodle қашықтықтан білім беру порталында СӨЖ және ОСӨЖ тапсырмаларын орындау сіз үшін ыңғайлы ма?» деген сұраққа, 77,1% студенттер жағымды жауап берді, ал 22,9 %-ы әртүрлі себептермен жағымсыз жауап қайтарды (2 сурет).

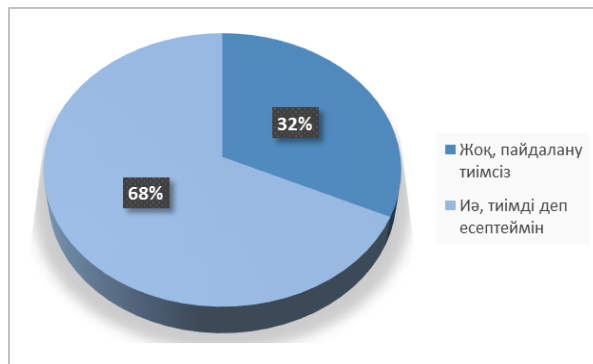
Сұрақтардың 3-ші блогы «Биологиялық статистика» пәнін оқыту процесінде Moodle платформасының тиімділігін анықтауға бағытталған. Сауалнама нәтижесі студенттердің 68%-ы қашықтықтан оқыту әдістерін тиімді деп есептейтіндігін, ал өкінішке орай, 32%-ы қашықтықтан оқытуды тиімсіз деп есептейтіндігін көрсетті (3 сурет).

1 сурет – Заманауи білім алуда студенттер өзіндік жұмыс үшін мына дайындық формаларын әлдеқайда тиімді деп есептейді.

2 сурет – Moodle қашықтықтық білім беру порталында СӨЖ және ОСӨЖ тапсырмаларын орындау сіз үшін ыңғайлы ма?

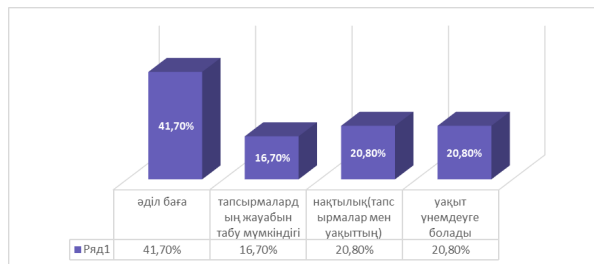

3 сурет – Қашықтықтан оқыту әдістерін (Moodle) оқу процесінде пайдаланудың тиімділігі

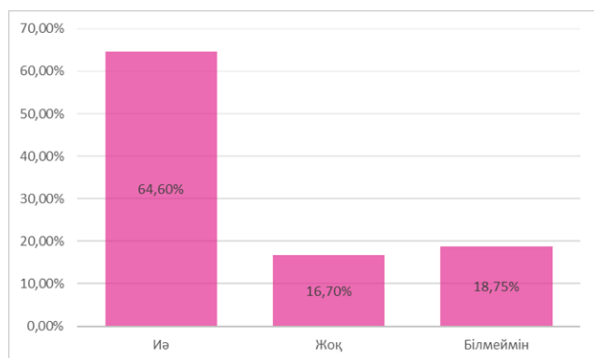
Сауалнаманың 4-ші блогы медициналық жоғарғы оқу орындарында қашықтықтық оқытудың артықшылықтарын анықтауға бағытталған. 41,7 % студенттер Moodle платформасының басым тұсы ретінде «әділ бағалауды» көрсеткен болса, 20,8 %-ы «уақыт үнемдейтіндігін», тағы да 20,8 %-ы «тапсырмалар мен уақыттың нақтылығын», 16,7 %-ы «жауаптарды іздей алу» мүмкіндігін басымдық ретінде көрсетуде (4 сурет).

Алынған деректерге сәйкес, сауалнама жүргізілген студенттердің жартысынан көбі

қашықтықтық оқытуды қолдайтын болса, қалған студенттер керісінше пікір танытуда (5 сурет).

4 сурет – Студенттерге арналған тапсырмаларды орындауда Moodle платформасын пайдаланудың артықшылықтары

5 сурет – Қашықтықтан оқыту жүйесін қолдау

Сауалнама қорытындысы қашықтықтан оқытудың өзіндік артықшылықтары мен кемшіліктері бар екендігін көрсетті. Артықшылығы, студенттердің қашықтықтан оқыту формасын түсінетіндігінде әрі қолдайтындығында. Студенттер, берілген оқыту жүйесі өзіндік графикке және темпқа, оқу материалдарының қолжетімділігіне, білім алу процессінің технологиялылығына және әлеуметтік теңдікке, объективті бағалану мүмкіндігіне ие екендігін айқындап, білім алу процессінің сенімділігін алға тартуда.

M. B. Turlanova, G. T. Zhunusova

*DISTANCE LEARNING IN THE STUDY OF THE DISCIPLINE «BIOLOGICAL STATISTICS» IN MEDICAL UNIVERSITY
Department of informatics and medical biostatistics of Karaganda medical university (Karaganda, Kazakhstan)*

This scientific article is devoted to the study of the effectiveness of new, modern self-education methods, which is popular in the field of medical education. The article examines both sides of the effectiveness of using the Moodle platform as a method of distance learning through the students' eyes. And there are also ways to improve the quality of Moodle platform, already used by the university.

Key words: «e-learning» technologies, innovative teaching methods, distance form, independent work of students

М. Б. Тұрланова, Г. Т. Жунусова

*ДИСТАНЦИОННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ ПО БИОСТАТИСТИКЕ В МЕДИЦИНСКОМ ВУЗЕ
Кафедра информатики и биостатистики Медицинского университета Караганды (Караганда, Казахстан)*

Представленная статья посвящена изучению эффективности современных методов самообразования, популярных в области медицинского образования. В статье рассматриваются обе стороны эффективности использования платформы Moodle в качестве метода дистанционного обучения глазами студентов. Существуют также способы улучшить качество платформы Moodle, уже используемой в университете.

Ключевые слова: технология «e-learning», инновационные методы обучения, дистанционная форма, самостоятельная работа студентов

Ал қашықтықтан оқытудың кемшіліктері ретінде, курстардың жүргізілуінің техникалық ақауларын, студенттердің заманауи компьютерлік технологиялармен жұмыс жасай алмауын және курс материалын өзіндік сараптаудың қиындығын айтуға болады.

Осылайша, дәстүрлі және қашықтықтан білім беру әдістері үнемі бір-бірімен тығыз қарым-қатынаста болып, бір-бірін толықтырып отыру қажеттілігі міндетті болып табылады. Бұл екі түсінік әрдайым бір толқында болып, бір деңгейде дамулары қажет.

ӘДЕБИЕТ

1 Анисимов А. М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle: Учеб. пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2009. – 344 с.

2 Семченко А. А. Методическое пособие по проведению мониторингового исследования электронного обучения /А. А. Семченко, С. Т. Мухамбетжанова, Г. Н. Толыкбаева. – Алматы, 2011. – 60 с.

3 Чернышёва С. В. О внедрении e-learning в учебный процесс медицинских вузов //Известия Алтайского государственного университета. – 2010. – №3. – С. 43-45.

REFERENCES

1 Anisimov A. M. Rabota v sisteme distantsionnogo obuchenija Moodle: Ucheb. posobie. – Har'kov: HNAGH, 2009. – 344 s.

2 Semchenko A. A. Metodicheskoe posobie po provedeniju monitoringovogo issledovaniya jelektronnogo obuchenija /A. A. Semchenko, S. T. Muhambetzhanova, G. N. Tolykbaeva. – Almaty, 2011. – 60 s.

3 Chernyshjova S. V. O vnedrenii e-learning v uchebnyj process medicinskih vuzov // Izvestija Altajskogo gosudarstvennogo universiteta. – 2010. – №3. – S. 43-45.

Поступила 03.04.2019 г.

© КОЛЛЕКТИВ АВТОРОВ, 2019

УДК 378.14

М. Г. Калишев, С. И. Рогова, Л. Н. Лапшина

АКТИВНЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ В ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ ОБЩЕСТВЕННОГО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

Кафедра нутрициологии и гигиены Медицинского университета Караганды (Караганда, Казахстан)

В статье описан опыт внедрения и оценки эффективности метода деловой игры при проведении практического занятия у студентов 2 курса специальности «Общественное здравоохранение» по дисциплине «Общая гигиена». Подробно расписан сценарий деловой игры, содержащий правила ее проведения, описание ролей, инструктаж для каждого участника, хронометраж и оснащение. Сценарий деловой игры основан на использовании ситуационных задач, где описана исходная игровая ситуация.

Обратная связь со студентами осуществлялась методом анкетирования. Анализ результатов анкетирования показал, что большинство студентов удовлетворены подачей материала на занятии, высоко оценив разработанную и внедренную сценарий деловой игры. С точки зрения педагогического коллектива кафедры проделанная работа позволила получить положительный педагогический опыт и вносит определенный вклад в практику использования активных методов обучения.

Ключевые слова: деловая игра, активный метод обучения, компетенции, познавательная деятельность, практическое занятие

Одной из тенденций развития образования, в том числе профессионального, является пересмотр самой концепции организации учебно-познавательной деятельности. Традиционные формы обучения целенаправленно вытесняются инновационными методами, которые направлены на постоянное самосовершенствование, формирование способности использования полученных знаний в практической деятельности, адекватно и творчески подходить к решению самой сложной задачи [1, 3, 4].

Для выпускника медицинского вуза важно не только обладать глубокими знаниями в своей области, но и уметь как можно быстрее адаптироваться к различным профессиональным ситуациям и условиям, принимая правильные и взвешенные решения. Многие исследователи отмечают, что эти качества у студентов в большей степени могут быть развиты при использовании инновационных форм и методов обучения, которые ориентированы на поддержку и стимулирование познавательной деятельности студентов без жесткого авторитарного управления [3, 4, 6, 7, 10].

Активные методы обучения позволяют преподавателю передать знания, навыки и умения посредством деятельности самого студента, обеспечивая его активное участие в течение всего периода занятия, управляя самим процессом обучения и контролируя усвоение учебного материала [1, 3, 6, 7, 10].

Способность преподавателя побуждать учащихся к осмыслению логики и последовательности в изложении изучаемой темы играет значительную роль в стимулировании познавательной активности, в выделении в ней глав-

ных и наиболее существенных положений. Этого можно достичь путем использования в учебном процессе деловых игр, подготовленных преподавателями по отдельным темам практических занятий [2, 5, 8, 9].

Учебный процесс с применением игровых форм обучения, моделируя различные профессиональные ситуации, способствует активизации умственной и творческой деятельности студентов, повышает интерес к изучаемому предмету и будущей профессии [2, 5, 8, 9].

Применение деловых игр в процессе обучения способствует получению обучающимися навыков и опыта принятия решений в условиях, приближающихся к жизненным реалиям. Практическое занятие, проведенное в форме деловой игры, является уникальной возможностью выявления потенциала для собственного личностного роста, выходящего за рамки привычного образа действий. Деловая игра, активизируя мыслительную и познавательную деятельность студента, развивает навыки самостоятельной оценки информации, а также мотивирует их на принятие оптимальных управленческих решений, формирует у студентов умение четко и убедительно излагать свою точку зрения [2, 5, 8, 9].

Цель работы – внедрение сценария деловой игры в учебный процесс для эффективного формирования профессиональных компетенций у будущих специалистов профилактической медицины.

МАТЕРИАЛЫ И МЕТОДЫ

Сотрудниками кафедры нутрициологии и гигиены Медицинского университета Караганды разработан и апробирован сценарий делов-

вой игры по теме занятия «Методы оценки доброкачественности продуктов питания» по дисциплине «Общая гигиена». Апробация сценария проведена в 4 группах студентов 2 курса специальности «Общественное здравоохранение». Охват студентов составил 38 человек.

РЕЗУЛЬТАТЫ И ОБСУЖДЕНИЕ

Сценарий деловой игры содержит правила ее проведения, описание ролей и инструктаж для каждого участника. Кроме того, в сценарии отражены хронометраж и оснащение (нормативные документы, ситуационные задачи). Следует особо отметить, что при разработке сценария одной из главных задач было задействование всех студентов как активных участников. Для студентов была разработана подробная инструкция, в которой упор делался на ролевые должностные обязанности участника и на правила поведения во время игры.

Для проведения деловой игры использованы ситуационные задачи, где описана исходная игровая ситуация. В игре предусматривается обязательное участие всех студентов группы. Ведущий (преподаватель) ставит перед студентами проблему, распределяет роли между участниками, проводит инструктаж. Помимо этого, преподаватель должен помочь студенту наиболее полно реализоваться в той роли, которая для него определена, выявить его лучшие качества, которые должны раскрыться в динамике общения.

В процессе подготовки и проведения деловой игры каждый студент должен иметь возможность для самоутверждения и саморазвития. Также следует отметить, что результат будет зависеть не от преподавателя, как при традиционных методах обучения, а от студента и его активности.

Ознакомившись с ситуацией, студенты должны дать заключение о доброкачественности продуктов питания и их пригодности к употреблению. Студенты в процессе деловой игры должны уметь принимать меры по предупреждению использования недоброкачественных продуктов питания и оформлять необходимую медицинскую документацию. Для этого из числа присутствующих на занятии студентов выделяются обязательные «функционары»: специалист отдела государственного санитарного надзора (ГСН) за пищевыми объектами управления охраны общественного здоровья (УООЗ), работники предприятий общественного питания, врач-лаборант. В игру, в зависимости от места разыгрываемой ситуации, могут быть включены специалисты бактериологи, инфекционисты, и другие лица. Каждый сту-

дент всесторонне изучает информацию по игровой ситуации и принимает решение о своих действиях.

Проведение деловой игры по данному тематическому занятию способствует формированию профессиональных компетенций у будущих специалистов профилактической медицины, таких знаний и умений как:

- отбор проб пищевой продукции;

- определение лабораторных и других исследований, необходимых для заключения о доброкачественности продуктов питания. Для этого студент должен знать виды исследований на доброкачественность пищевых продуктов и уметь не только определить необходимый вид исследований в конкретном случае, но и аргументированно обосновать его выбор (ответ должны дать студенты в роли специалиста отдела ГСН за пищевыми объектами УООЗ);

- проведение необходимых лабораторных и других исследований (ответ должен дать студент в роли врача-лаборанта);

- оценка результатов лабораторных исследований в соответствии с нормативными документами; решение вопроса о доброкачественности пищевого продукта и возможности использования его для целей питания по результатам лабораторного исследования (ответ должен дать студент в роли специалиста отдела ГСН за пищевыми объектами УООЗ);

- решение вопроса об эпидемиологической опасности /безопасности пищевых продуктов, фигурирующих в ситуационных задачах.

Ведущий (преподаватель) оценивает: правильность выполнения ролей и их достоверность; точность анализа ситуации и целесообразность принятых решений; коммуникативность студентов; вклад каждого «функционара» в решение поставленных задач и достижение целей занятия.

Примерный инструктаж ролевых действий для студентов-«функционаров»:

- работники предприятий общественного питания и/или продавцы предоставляют необходимую документацию на продукты питания (накладные на продукты питания, сертификаты и т.д.);

- специалист отдела ГСН за пищевыми объектами УООЗ на пищевом объекте знакомится с документацией, представленной работниками предприятий общественного питания и/или продавцов. После ознакомления с предоставленной документацией специалист отдела ГСН за пищевыми объектами УООЗ проводит осмотр тары, в которую упакован продукт, осмотр самого пищевого продукта и про-

изводит его органолептическое исследование. Этого в ряде случаев бывает достаточно, чтобы составить акт и решить вопрос о качестве продукта и возможности его реализации. Если возникает сомнение в качестве продуктов, то специалист отдела ГСН за пищевыми объектами УООЗ производит отбор проб и составляет сопроводительные документы для лабораторного исследования с указанием цели исследования.

- специалист лаборатории, ознакомившись с сопроводительными документами, предоставленными специалистом отдела ГСН за пищевыми объектами УООЗ, производит санитарно-эпидемиологическую экспертизу пищевого продукта по определённым показателям, выявляет соответствие/несоответствие нормативной документации и оформляет протокол исследования.

- специалист отдела ГСН за пищевыми объектами, изучив протокол исследования пищевого продукта, решает вопрос о возможности использования его для целей питания.

Медико-санитарная документация (акты отбора проб, сопроводительные документы в лабораторию, протоколы лабораторного исследования) сдаются на проверку преподавателю.

В конце занятия проводится коллективное обсуждение игровой ситуации, преподаватель констатирует достигнутые результаты, отмечает ошибки, акцентирует внимание на приобретённые навыки и умения. По итогам деловой игры студентам предлагается провести анонимное анкетирование, которое позволит преподавателю сделать определенные выводы о результативности проведенного занятия и совершенствовать методику его проведения.

Результаты анонимного анкетирования (табл. 1) свидетельствуют, что подавляющее большинство респондентов считают актуальной, важной и полезной информацию, полученную в ходе деловой игры, безусловно высоко оценив ценность полученных практических умений и навыков для будущей профессиональной деятельности.

Таким образом, анализ обратной связи со студентами показал, что разработанный и апробированный сценарий деловой игры повышает эффективность практического занятия, способствуя формированию профессиональных компетенций, и может быть использован в учебном процессе для создания творческой атмосферы и стимулирования креатив-

Таблица 1 – Результаты анализа анкетирования студентов 2 курса специальности «Общественное здравоохранение» по оценке занятия в форме деловой игры

Вопросы анкеты	% положительных ответов
Актуальность проведения деловой игры:	
- актуально и важно	84,2%
- актуально	15,8%
- не уверен (а), что есть необходимость в проведении	-
Насколько Вы оцениваете полезность и важность полученной Вами информации в ходе деловой игры? Оцените по пятибалльной системе (от 1 до 5). Максимальный балл – «5»	«5» - 94,7%
	«4» - 5,3%
	«3» - 0
Продуктивно ли Вы провели время на сегодняшнем занятии?	
- да	100%
- нет	-
Оцените проведение деловой игры по пятибалльной системе (от 1 до 5). Максимальный балл – «5»	«5» - 76,3%
	«4» - 15,8%
	«3» - 7,9%
Удовлетворенность полученными знаниями. Оцените по пятибалльной системе (от 1 до 5). Максимальный балл – «5»	«5» - 86,8%
	«4» - 10,5%
	«3» - 2,7%
Коммуникабельность преподавателя, умение наладить контакт с аудиторией. Оцените по пятибалльной системе (от 1 до 5). Максимальный балл – «5»	«5» - 73,7%
	«4» - 26,3%
	«3» - 0%
Практическая ценность материала, применимость для будущей работы. Оцените по пятибалльной системе (от 1 до 5). Максимальный балл – «5»	
	«5» - 100%

ных качеств студентов. Прделанная работа позволила получить положительный педагогический опыт и внесла определённый вклад в практику активных методов обучения.

Конфликт интересов. Конфликт интересов не заявлен

ЛИТЕРАТУРА

1 Абдрахманова А. О. Эффективные методы преподавания в медицинском вузе. Методические рекомендации /А. О. Абдрахманова, М. А. Калиева, А. А. Сыздыкова. – Астана, 2015. – 55 с.

2 Ванюшин В. Н. Деловая игра в обучении: научно-практическое пособие. – Дзержинск: Конкорд, 2015. – 131 с.

3 Досмагамбетова Р. С. Педагогический процесс в медицинском образовании: монография /Р. С. Досмагамбетова, Ш. С. Калиева, Г. С. Кемелова. – Караганда, 2012. – 172 с.

4 Жумабекова Г. С. Метод обучения CBL на кафедре скорой и неотложной медицинской помощи №2 /Г. С. Жумабекова, С. А. Ибраев, Б. С. Оразбаева //Медицина и экология. – 2017. – № 2(83). – С. 93-97.

5 Курьяков И. А. Деловая игра в учебном процессе и целесообразность ее использования в современных условиях /И. А. Курьяков, В. А. Шамис, Н. А. Шарипова //Сибирский торгово-экономический журнал. – 2014. – №1. – С. 61-64.

6 Малышева М. А. Современные технологии обучения в ВУЗе (опыт НИУ ВШЭ в Санкт-Петербурге): Метод. пособие. – СПб: Отдел оперативной полиграфии НИУ ВШЭ, 2011. – 134 с.

7 Махмутова А. С. Использование активных методов обучения на занятиях по контролю качества лекарственных средств /А. С. Махмутова, А. Ж. Сарсенбекова, А. Т. Медешова //Медицина и экология. – 2017. – №2 (83). – С. 93-97.

8 Напалкова М. В. Деловая игра как активный метод обучения //Интеграция образования. – 2012. – №2. – С. 17-20.

9 Полковникова Ю. А. Деловая игра: методические указания к проведению деловой игры для студентов среднего профессионального образования. «Рецептурно-производственный отдел аптеки». – Воронеж: Издательский дом ВГУ, 2015. – 32 с.

10 Сейлханова Ж. А. Элементы активных методов обучения в учебном процессе на ка-

федре нутрициологии и общей гигиены // Медицина и экология. – 2018. – №1 (86). – С. 156-160.

REFERENCES

1 Abdrahmanova A. O. Jeffektivnye metody prepodavaniya v medicinskom vuze. Metodicheskie rekomendacii /A. O. Abdrahmanova, M. A. Kalieva, A. A. Syzdykova. – Astana, 2015. – 55 s.

2 Vanjushin V. N. Delovaja igra v obuchenii: nauchno-prakticheskoe posobie. – Dzerzhinsk: Konkord, 2015. – 131 s.

3 Dosmagambetova R. S. Pedagogicheskij process v medicinskom obrazovanii: monografija /R. S. Dosmagambetova, Sh. S. Kalieva, G. S. Kemelova. – Karaganda, 2012. – 172 s.

4 Zhumabekova G. S. Metod obuchenija CBL na kafedre skoroj i neotlozhnoj medicinskoj pomoshhi №2 /G. S. Zhumabekova, S. A. Ibraev, B. S. Orazbaeva //Medicina i jekologija. – 2017. – № 2(83). – S. 93-97.

5 Kur'jakov I. A. Delovaja igra v uchebno-m processe i celesoobraznost' ee ispol'zovaniya v sovremennyh uslovijah /I. A. Kur'jakov, V. A. Shamis, N. A. Sharipova //Sibirskij torgovo-jekonomicheskij zhurnal. – 2014. – №1. – S. 61-64.

6 Malysheva M. A. Sovremennye tehnologii obuchenija v VUZe (opyt NIU VShJe v Sankt-Peterburge): Metod. posobie. – SPb: Otdel operativnoj poligrafii NIU VShJe, 2011. – 134 s.

7 Mahmutova A. S. Ispol'zovanie aktivnyh metodov obuchenija na zanjatijah po kontrolju kachestva lekarstvennyh sredstv /A. S. Mahmutova, A. Zh. Sarsenbekova, A. T. Medeshova //Medicina i jekologija. – 2017. – №2 (83). – S. 93-97.

8 Napalkova M. V. Delovaja igra kak aktivnyj metod obuchenija //Integracija obrazovanija. – 2012. – №2. – S. 17-20.

9 Polkovnikova Ju. A. Delovaja igra: metodicheskie ukazaniya k provedeniju delovoj igry dlja studentov srednego professional'nogo obrazovanija. «Recepturno-proizvodstvennyj otdel apteki». – Voronezh: Izdatel'skij dom VGU, 2015. – 32 s.

10 Sejlhanova Zh. A. Jelementy aktivnyh metodov obuchenija v uchebno-m processe na kafedre nutriciologii i obshhej gigieny //Medicina i jekologija. – 2018. – №1 (86). – S. 156-160.

Поступила 03.04.2019 г.

M. G. Kalishev, S. I. Rogova, L. N. Lapshina

USE OF ACTIVE METHODS OF TRAINING FOR TRAINING OF SPECIALISTS OF PUBLIC HEALTH

Department of a nutriology and hygiene of Karaganda medical university (Karaganda, Kazakhstan)

Experience of introduction and assessment of efficiency of a method of a business game when holding practical occupation at students 2 courses of specialty "Public Health Care" on discipline "The general hygiene" is shown in article. The scenario of a business game which contains rules of its carrying out, the description of roles, instructing for each participant, the timing and equipment is in detail painted. The scenario of a business game containing rules of its carrying out, the description of roles, instructing for each participant, the timing and equipment is in detail painted. The scenario of a business game is based on use of situational tasks where the initial game situation is described.

The method of questioning carried out feedback with students. The analysis of results of questioning showed that the vast majority of students are satisfied with supply of material on occupation, having highly appreciated the developed and implemented scenario of a business game. From the point of view of pedagogical staff of department the done work allowed to get positive pedagogical experience and makes a certain contribution to practice of use of active methods of training.

Key words: business game, active method of training, competence, cognitive activity, practical occupation

М. Г. Калишев, С. И. Рогова, Л. Н. Лапшина

ҚОҒАМДЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МАМАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ҮШІН БЕЛСЕНДІ ОҚЫТУ ӘДІСТЕРІН ҚОЛДАНУ

Қарағанды медицина университеті нутрициология және гигиена кафедрасы (Қарағанды, Қазақстан)

Мақалада «Қоғамдық денсаулық сақтау» мамандығы «жалпы гигиена» пәні бойынша 2 курс студенттеріне тәжірибелік сабақты өткізу барысында іскер ойын әдістерінің тиімділігін бағалау және тәжірибеге енгізу көрсетілді. Іскер ойынды өткізу ережесі, рөлдерді бейнелеу, әр бір студентке құсқаулық, жабдықтандыру және хронометраж толықтай сценарий бойынша жазылып көрсетілді.

Іскер ойын сценарий ойынның бастапқы жағдайы көрсетіліп, жағдайлық есептерге негізделген. Студенттермен кері байланыс сұрақ-жауап арқылы жүзеге асырылады. Сұрақ-жауап нәтижесі бойынша, студенттердің көпшілігі іскер ойын сценарий құрастырылуын және енгізілуін жоғары бағалап, сабаққа материалдардың берілуіне қанағаттанарлық жауап берді. Кафедраның педагог ұжымының көзқарасы бойынша жасалған жұмыс педагогтық тәжірибеге оң мүмкіндік берді және белсенді әдісін оқытуды тәжірибеде қолдануға өз үлесін қосады.

Кілт сөздер: іскер әдістер, белсенді оқыту әдісі, құзырет, танымдық іс-әрекет, тәжірибелік сабақ